

การประยุกต์หลักสารานิยธรรมเพื่อส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์
ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
Saraniyadhamma Application for Promoting the Reconciliation for the
Administration in the Lat Bua Khao Subdistrict Municipality,
Si Khio District, Nakhon Ratchasima Province

พระเจษฎา สุจิตโต¹ สุริยะ มาธรรม² พระมหาปัญญาวรวัฒน์ สิริภทโท³
PhraJetsada Suchitto, Suriya Matham, PhramahaPanyaworawat Siriphattho

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา 2) เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) ประยุกต์หลักสารานิยธรรมในการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา การวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.90 กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนที่มาติดต่อขอรับบริการ จากสำนักงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว จำนวน 4,225 คน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด 367 คน จากการคำนวณโดยใช้สูตรของทาร์ยามาเน่ (Taro Yamane) ซึ่งใช้ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) เมื่อพบว่ามีความแตกต่าง จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) และโดยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)

Received: 2022-07-10 Revised: 2022-09-11 Accepted: 2022-09-13

¹มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
Mahachulalongkomrajavidyalaya University Nakhon Ratchasima Campus. Corresponding Author
e-mail: aphinant.jais@gmail.com

²มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
Mahachulalongkomrajavidyalaya University Nakhon Ratchasima Campus

³มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
Mahachulalongkomrajavidyalaya University Nakhon Ratchasima Campus

จำนวน 9 รูปหรือคน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับความคิดเห็น การส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมาเจ้าหน้าที่หยุดใช้ความรุนแรงทุกรูปแบบ เพื่อสร้างความปรองดองป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้งขึ้นมาใหม่นำขั้นต่อมาใช้ส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในชุมชนร่วมกันไกล่เกลี่ยเพื่อจะแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในชุมชนประนีประนอมทุกฝ่ายเพื่อลดความขัดแย้งลดความแตกแยกสร้างความไว้วางใจแก่ประชาชนพร้อมรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายเพื่อแก้ไขปัญหาให้มีความสำคัญกับบุคคลที่อยู่รอบข้างสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบการเยียวยาให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบรับฟังเหตุผลของผู้กระทำผิดให้อภัยต่อผู้กระทำผิดคิดถึงความรู้สึกของผู้อื่นเสมอให้กำลังใจช่วยให้อีกฝ่ายไม่รู้สึกลัวอยู่คนเดียวให้ความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้ 2. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความคิดเห็นต่อการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยประชาชนที่มีอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความคิดเห็นต่อการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว จังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย 3. ประยุกต์หลักสารานิยธรรมในการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมาโดยหลักสารานิยธรรม 6 การส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ เพื่อให้เกิดกระบวนการการบริหารงาน ให้มีการประพฤติที่ดี การคิดดี มองกัน ในแง่ดี มีความหวังดีและปรารถนาดีต่อกันมีเมตตาปฏิบัติตนซึ่งกันและกันอันเป็นแบบอย่างที่ดีทั้ง ภาษากายและการพูด โดยการฟังเสียงของประชาชนทุกภาคส่วน เพื่อนำความทุกข์ร้อนของประชาชนไปบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้ถูกต้อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ในการจัดสรรผลประโยชน์อันชอบธรรมให้เกิดขึ้น โดยมุ่งเน้นการกระจายผลประโยชน์ให้กับประชาชนทุกพื้นที่ที่ได้รับผลประโยชน์เหล่านั้น โดยการไม่มีการเลือกปฏิบัติอยู่ในหลักของความเสมอภาคยุติธรรมและมีส่วนร่วมได้อย่างเท่าเทียม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และได้ประสิทธิผลทางสร้างสรรค์ให้อยู่ในรูปแบบทางสังคมที่ดีโดยปราศจากความขัดแย้งและยึดถือในอุดมคติด้วยการยอมรับในเหตุและผล โดยการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ

คำสำคัญ : สารานิยธรรม; ความปรองดองสมานฉันท์; การบริหาร

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the general state of promoting reconciliation in municipal administration of Lat Bua Khao Subdistrict, Sikhio District, Nakhon Ratchasima Province; Lat Bua Khao, Sikhio District, Nakhon Ratchasima Province Classified by personal factors. 3) Applying Saraniyadhamma

principles to promote reconciliation and reconciliation in the administration of Lat Bua Khao Subdistrict Municipality, Sikhui District, Nakhon Ratchasima Province. The research is an integrated approach. It consists of quantitative research using questionnaires as a tool. to collect information The confidence value for the entire document was 0.90. The sample group was people who came to request services. From the Lat Bua Khao Municipality Office, 4,225 people were randomly drawn from the total population of 367 people calculated using the formula of Taro Yamane, which used a 0.05 error level. Statistics used in data analysis were: Frequency, percentage, mean and standard deviation Hypothesis was tested by t-test, F-test, and one-way analysis of variance. Therefore, the difference of the means was compared in pairs. by Least Significant Difference (LSD) method and by qualitative research methodology. An in-depth interview was used with 9 key informants or persons. Data were analyzed by descriptive content analysis. **The results showed that** 1) The general state of promoting reconciliation and reconciliation in the administration of Lat Bua Khao Subdistrict Municipality, Sikhui District, Nakhon Ratchasima Province. The authorities stopped all forms of violence. to create harmony Preventing new conflicts, bringing tolerance to promoting reconciliation in the community together as a mediator to resolve conflicts in the community, conciliating all parties to reduce conflicts Reduce divisions, build trust among the people. Ready to listen to the opinions of all parties to solve the problem. Give importance to the people around you. Build confidence in those affected remedy for those affected listen to the reasons of the perpetrators forgive the offender Always consider the feelings of others. Encouragement helps the other person not feel alone, offer as much help as you can. 2. To compare the level of opinions toward promoting reconciliation and reconciliation in the administration of Lat Bua Khao Sub-district Municipality, Sikhui District, Nakhon Ratchasima Province. People with different sex, age, education level, income, had different opinions towards the promotion of reconciliation and reconciliation in Lat Bua Khao Municipality Administration. Nakhon Ratchasima Province were different at the statistical significance level of 0.05, so the research hypothesis was accepted. People with different occupations had opinions on the promotion of reconciliation and reconciliation in the administration of Lat Bua Khao Subdistrict Municipality. Nakhon Ratchasima Province no difference with statistical significance at the 0.05 level. Therefore, the research hypothesis was accepted. 3. Applying

Saraniyadhamma principles to promote reconciliation and reconciliation in the administration of Lat Bua Khao Subdistrict Municipality, Sikhio District, Nakhon Ratchasima Province. by Saraniyadhamma 6, promoting reconciliation and reconciliation to achieve the management process to have good behavior, good thinking, optimistic view have good hopes and good wishes for each other Mercy behaves with each other as a good example in body language and speech. by listening of the people in all sectors In order to bring the suffering of the people to manage and solve various problems properly, which will benefit the public more than personal benefits in the allocation of legitimate benefits to occur by focusing on the distribution of benefits to the people all areas to receive those benefits with no discrimination in the principle of equality fair sector and equal participation for maximum efficiency and effective creative ways to be in a good social format without conflicts and adhere to ideals by accepting cause and effect by peaceful coexistence

Keywords: Saraniyadhamma; Promoting the Reconciliation; administration

1. ความนำ

ประเทศไทยเป็นดินแดนพระพุทธศาสนา ประชาชนอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างสันติภาพเพราะต่างมุ่งสร้างกุศลคุณงามความดี โดยยึดหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการดำเนินชีวิต เว้นจากการเบียดเบียนกัน ประกอบสัมมาอาชีพ ซื่อสัตย์ สุจริต แต่เมื่อเวลาแปรเปลี่ยนไปกลับพบว่าประชาชนเกิดความขัดแย้งกันอย่างรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งปรากฏการณ์ความรุนแรงทางการเมืองที่เกิดขึ้นตั้งแต่ในช่วงปี พ.ศ.2549-2553 นำมาซึ่งการสูญเสียชีวิตไม่ต่ำกว่า 100 คน บาดเจ็บอีกจำนวนมาก รวมถึงผู้สูญหายอีกจำนวนหนึ่งที่ยังไม่ปรากฏข้อมูล อีกทั้งความสูญเสียทางวัตถุ อาคารสถานที่ต่างๆ อีกหลายแห่ง สังคมไทยในช่วงที่ผ่านมาเป็นยุคแห่งความหวาดกลัวและหวาดระแวงที่ประชาชนไม่สามารถพูดคุยเรื่องความคิดเห็นทางการเมืองเป็นการทั่วไป แม้กระทั่งการพูดคุยกับญาติหรือเพื่อนสนิท ในหลายชุมชนมีกลุ่มคนที่มีความคิดเห็นแตกต่างทางการเมืองกันอย่างชัดเจนเกิดการบ่มเพาะความเกลียดชังกัน(กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม, 2557)

จากการเลือกรับสื่อที่นำเสนอความคิดเห็นทางการเมืองที่สอดคล้องกับมุมมองของตน และแบ่งขั้วแยกกันอย่างเห็นได้ชัดในบางพื้นที่เกิดการปะทะกันระหว่างสองกลุ่มที่เห็นต่างทางการเมืองมีการใช้อาวุธต่างๆ รวมถึงอาวุธปืนทำร้ายร่างกายกันทำให้มีผู้เสียชีวิต ยิ่งไปกว่านั้นความรุนแรงได้ขยายตัวไปถึงในระดับครอบครัว จนกระทั่งเกิดการเสียชีวิตและความสัมพันธ์ที่แตกร้างจากความรุนแรงที่กล่าวมาอันนำมาซึ่งการสูญเสียอย่างประเมินค่ามิได้และเกิดสภาพสังคมแห่งความหวาดระแวง คำถามที่ตามมาคือรากเหง้าของปัญหาของสังคมไทยคืออะไร ซึ่งมีหลายฝ่ายพยายามให้คำอธิบายต่อปัญหาดังกล่าวว่าเป็นการแข่งขันเชิงอำนาจ การทุจริตประพฤตินิยมของผู้

มีอำนาจความรู้สึกว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมการถูกเลือกปฏิบัติช่องว่างทางเศรษฐกิจและสังคมระหว่างคนจนกับคนรวย ตลอดจนโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรที่แตกต่างกัน(สถาบันพระปกเกล้า, 2555)

ปัจจุบันราชการส่วนท้องถิ่นมีรูปแบบ ได้แก่ท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป คือ องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และเทศบาล กับท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ คือกรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาที่เกิดขึ้นหลังจากประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบบประชาธิปไตยซึ่งแต่ละองค์กรมีลักษณะโครงสร้างการบริหารอำนาจหน้าที่และระบบหลักการจัดตั้งที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับกฎหมายการปกครองขององค์กรปกครองท้องถิ่นนั้นๆ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มีบทบัญญัติที่ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจการปกครองแก่ท้องถิ่น เพื่อให้การปฏิรูปการเมืองในระดับท้องถิ่นบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของประชาชน โดยในหมวด 14 ว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 281 บัญญัติว่า“ภายใต้บังคับมาตรา 1 รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการ การปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาในท้องถิ่น” ทั้งนี้การจัดตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องประกอบด้วยหลักการ 3 ประการ คือ1) หลักเจตนารมณ์ของราษฎรในท้องถิ่น หมายถึงการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นจะต้องยึดถือความต้องการของราษฎรในท้องถิ่นเป็นหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ2) หลักการมีส่วนร่วมของราษฎรในท้องถิ่น หมายถึง การให้ราษฎรเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบดำเนินการทั้งในหน้าที่ส่วนท้องถิ่นและคณะผู้บริหาร 3) หลักการกำกับดูแลท้องถิ่น หมายถึง การเปิดโอกาสให้ราษฎรในท้องถิ่นมีอิสระในการกำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาการสรรหาทรัพยากรและรายได้ในท้องถิ่นมาดำเนินการตลอดจนการกำกับดูแลและคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของราษฎรในท้องถิ่นด้วยตนเอง โดยส่วนกลางการกำกับดูแลเท่าที่จำเป็น

เหตุการณ์ต่างๆ ข้างต้นได้นำไปสู่ความพยายามแก้ไขปัญหาจนเกิดความปรองดองขึ้นเพื่อมุ่งหวังที่จะก้าวผ่านวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นจนสามารถเรียกได้ว่าสามารถนำไปสู่สังคมที่มีสันติภาพประชาชนอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ แนวความคิดของต่างประเทศที่ใช้เพื่อสังคมความปรองดองคือความยุติธรรมในระยะเปลี่ยนผ่านซึ่งเป็นกระบวนการที่เปลี่ยนผ่านจากสังคมที่มีความขัดแย้งไปสู่สันติภาพและความเป็นประชาธิปไตย ดังนั้น จากความเป็นมาและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการศึกษาการประยุกต์หลักสสารานีธรรมเพื่อส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เพื่อส่งเสริมให้นักการเมืองระดับท้องถิ่นรับบทบาทหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อนโยบาย เป็นผู้ปรารถนาดี มีวิสัยทัศน์ในการนำพาท้องถิ่นและประชาชนไปสู่ชุมชนที่มีการพัฒนาโดยประชาชนมีส่วนร่วมจากความไว้วางใจต่อนักการเมืองที่เลือกเข้าไปทำหน้าที่แทน และนำไปใช้อย่างถูกต้องเพื่อการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น สังคมและประเทศชาติ โดยนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาคือหลักสสารานีธรรม เข้ามาเป็นเครื่องมือที่นักการเมืองใช้เป็นแนวทางการบริหารงานของตนจนได้รับความ

ไว้วางใจจากประชาชนให้นักการเมืองได้เข้ามาบริหารงานอย่างต่อเนื่องและเป็นไปในลักษณะของการสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ท้องถิ่นตามสมควร

การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการบริหารจัดการบ้านเมืองของรัฐในระบบประชาธิปไตยโดยมุ่งลดบทบาทของรัฐส่วนกลาง (Decentralize) ลงเหลือภารกิจหลักเท่าที่ต้องทำเท่าที่จำเป็นและให้ประชาชนได้มีส่วนในการบริหารงานชุมชนท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของประชาชนมากขึ้นซึ่งเหตุการณ์กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญก็เพื่อให้การดำเนินงานของรัฐมีประสิทธิภาพมากขึ้นลดขั้นตอนการดำเนินการอันเนื่องจากการล่าช้าในการตัดสินใจจากส่วนกลางโดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมดำเนินการตลอดจนร่วมตรวจสอบการทำงานของภาครัฐเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างแท้จริงและเพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจจึงส่งเสริมให้การพัฒนาส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้งการเมืองเศรษฐกิจและสังคม

การบริหารงานของเทศบาลตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมาเป็นองค์กรที่มีศักยภาพในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนทั่วไป สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้ มีปัญหาหลายด้านที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้ หรือกำลังแก้ไขแต่ยังไม่แล้วเสร็จ เช่นการบริหารงานที่ไม่ทั่วถึงไม่ว่าจะเป็นการให้บริการประชาชน การนำข่าวสารจากทางรัฐบาลกระจายให้ประชาชนรับทราบ อีกทั้งสมาชิกองค์การบริหารเทศบาลตำบล ขาดประสบการณ์ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ ขาดความชัดเจนในการถ่ายโอนงานจากภาครัฐ แผนงานมีความซับซ้อนทำให้บุคลากรไม่เข้าใจแผนงานที่กำหนด พนักงานองค์การบริหารเทศบาลตำบลขาดแรงจูงใจในการทำงานสั่งงานไม่ตรงกับหน้าที่รับผิดชอบ บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญไม่เพียงพอต่อองค์กร งานมีมากกว่าบุคคล เครื่องมืออุปกรณ์ยังไม่ค่อยทันสมัยต่อการปฏิบัติงาน ใช้งบประมาณไม่ถูกที่ การปฏิบัติหน้าที่เอาแต่พรรคพวกของตน พนักงานบางคนใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสมกับการให้บริการแก่ประชาชนใช้งบประมาณไม่ค่อยคุ้มค่ากับการเก็บภาษีจากประชาชน ปัญหาการไม่ให้ความร่วมมือของผู้นำหมู่บ้านและชุมชนในท้องถิ่น และปัญหาที่สำคัญในขณะนี้ที่เกิดขึ้นกับเยาวชนในเขตองค์การบริหารเทศบาลตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา องค์การบริหารเทศบาลตำบลจึงต้องเดินทางไปพระพุทธศาสนาได้แสดงหลักแห่งการบริหารจัดการ ที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานอย่างมหาศาล อันสามารถที่จะทำให้งานนั้นบังเกิดประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้(เทศบาลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา, 2560)จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัย สนใจที่จะศึกษาการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหลักพุทธธรรม มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน ขององค์การบริหารเทศบาลตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้เกิดการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นฐานข้อมูลเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

2.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2.3 เพื่อประยุกต์หลักสารานุกรมในการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

3. ขอบเขตการศึกษา

3.1 ขอบเขตด้านพื้นที่และสถานที่

พื้นที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ องค์การบริหารเทศบาลตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหา โดยมุ่งศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองตามหลักพุทธธรรมของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลตำบลโพธิ์กลาง จังหวัดนครราชสีมา ดังนี้

3.2.1 หลักการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาล ได้แก่ 1) หลักความถูกต้อง 2) หลักความเหมาะสม 3) หลักความบริสุทธิ์ 4) หลักความยุติธรรม 5) หลักพรหมวิหารธรรม และ 6) หลักความเสียสละ

3.2.2 หลักพุทธธรรมส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาล ได้แก่ หลักสารานุกรม 6 ประการด้วย 1) กายกรรม (การทำดีกันมีน้ำใจช่วยเหลือกัน) 2) วาจากรรม (การพูดดีต่อกันให้เกิดความสามัคคี) 3) มโนกรรม (การคิดดีเสียสละ) 4) สาธารณโภคี (การจัดสรรผลประโยชน์ต่อส่วนรวม) 5) สีสสามัญญตา (ไม่เบียดเบียนผู้อื่นเป็นแบบอย่างที่ดี) 6) ทิฏฐิสามัญญตา (รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น)

3.3 ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

3.3.1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มาติดต่อขอรับบริการ จากสำนักงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว จำนวน 367 คน

3.3.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ 1) นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 2 รูป 2) ตัวแทนด้านการเมืองท้องถิ่น จำนวน 2 คน 3) นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 3 คน 4) ตัวแทนด้านการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 2 คน รวมจำนวน 9 รูปหรือคน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ หมายถึง การบริหารงานขององค์การบริหารเทศบาลตำบลด้วยการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ตามการบริหารแบบมีส่วนร่วมการบริหารโดยบังคับใช้กฎหมายที่เท่าเทียมกัน และการรณรงค์สร้างความรักความสามัคคี

หลักสาราณียธรรม หมายถึง หลักธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึกถึงเป็นหลักธรรมที่จะเสริมสร้างความรู้สึที่ดีให้เกิดขึ้นต่อกันและกันอยู่เสมอในยามที่ระลึกถึงกันซึ่งจะเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างความสามัคคีมีน้ำหนึ่งใจเดียวกันให้เกิดขึ้นด้วยหากสังคมใดต้องการที่จะเสริมสร้างความสามัคคีและความเป็นปึกแผ่นให้เกิดขึ้น ก็ควรที่จะต้องนำเอาหลักธรรมธรรมทั้ง 6 ประการ 1) กายกรรม (การทำความดีมีน้ำใจช่วยเหลือกัน) 2) วาจากรรม (การพูดดีต่อกันให้เกิดความสามัคคี) 3) มโนกรรม (การคิดดีเสียสละ) 4) สาธารณโภคี (การจัดสรรผลประโยชน์ต่อส่วนรวม) 5) สีสสามัญญตา (ไม่เบียดเบียนผู้อื่นเป็นแบบอย่างที่ดี) 6) ทิฏฐิสามัญญตา (รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น)

4. การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสาราณียธรรม

สาราณียธรรมแปลว่า ธรรมเป็นเหตุให้ระลึกถึงกัน หมายถึง คุณธรรมที่ทำให้คนเราไม่เห็นแก่ตัว เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ผู้อื่น เข้าใจคนอื่นมากขึ้น สาราณียธรรม มี 6 คือ (ทองหล่อ วงษ์ธรรมา, 2538)

1. เมตตากายกรรม คือ ทำต่อกันด้วยเมตตา หมายถึง ทำสิ่งใดก็ทำด้วยความปรารถนาดีต่อกัน เช่น แสดงไมตรีและหวังดีต่อเพื่อนร่วมงานร่วมกิจการร่วมชุมชนโดยช่วยเหลือธุระต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ แสดงอาการปฏิกิริยาสุภาพ เคารพนับถือทั้งต่อหน้าและลับหลัง

2. เมตตาวาจากรรม คือ พูดกันด้วยเมตตา หมายถึง จะพูดอะไรก็พูดด้วยความปรารถนาดีต่อกันเช่น แนะนำสั่งสอนตักเตือนกันด้วยความหวังดี กล่าววาจาสุภาพ พูดจริงไม่พูดเพื่อผลประโยชน์ ที่จะเกิดขึ้นแก่ตนเองฝ่ายเดียว

3. เมตตามโนกรรม คือ คิดต่อกันด้วยเมตตา หมายถึง จะคิดอะไรก็คิดด้วยความปรารถนาดีต่อกัน เช่น ตั้งจิตปรารถนาดี คิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่กัน มองกันในแง่ดี

4. สาธารณโภคีคือ แบ่งปันสิ่งที่ได้มาโดยชอบธรรม หมายถึง แบ่งปันลาภที่ร่วมกันหาร่วมกันทำโดยยุติธรรม แม้สิ่งของที่ได้มาจะน้อย แต่ก็แจกจ่ายให้มีส่วนร่วมใช้สอยบริโภคทั้งถึงกันนั่นคือ การร่วมสุข ร่วมทุกข์กัน

5. สีสสามัญญตา คือ มีความประพฤติเสมอภาคกัน หมายถึง ประพฤติสุจริตดีงามเหมือนกัน มีระเบียบวินัยเป็นแบบเดียวกัน ไม่ประพฤติให้เป็นที่ยรังเกียจ หรือเสื่อมเสียแก่หมู่คณะ

6. ทิฏฐิสามัญญตา คือมีความเสมอภาคกัน ทางความคิด หมายถึง ปรับความคิดความเห็นให้มีเหตุผลถูกต้องเหมือนกัน นั่นคือ การเคารพเหตุผล ยึดหลักความดีงามเป็น อุดมคติอย่างเดียวกัน

หลักการปฏิบัติของสาราณียธรรม ตามสัญญาตญาณของคนที่อยู่ร่วมกันนั้น ยังปรารถนาความรัก ความอบอุ่น ความปลอดภัย ต้องการสิ่งที่พึงพำนักอาศัย ต้องการได้มีการ

พักผ่อนหย่อนใจ ต้องการให้มีสนทนาการในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นลักษณะความเรียกร้อง ความต้องการตามธรรมชาติของสิ่งมีชีวิต ในทางพระพุทธศาสนา กลุ่มพุทธบริษัททั้งฝ่ายคฤหัสถ์และบรรพชิตเมื่อทาสอยู่ร่วมกันในวัฒนธรรมของชาวพุทธแล้ว จำเป็นที่จะต้องอยู่ด้วยความมีคุณธรรมเป็นจุดกลางทางความคิดที่มาพบกัน โดยการปลูกฝังให้เกิดความรักความเคารพต่อกัน ซึ่งความรักความเคารพต่อกันนั้น เป็นผลซึ่งจะเกิดขึ้นจากการแสดงความมีน้ำใจ คือ สงเคราะห์ อนุเคราะห์เมื่อมีความรัก ความเคารพต่อกัน ให้การสงเคราะห์ อนุเคราะห์ต่อกันแล้ว การทะเลาะวิวาทกันก็จะไม่เกิดขึ้น ความสามัคคีซึ่งเป็นผลที่พึงปรารถนาของหมู่คณะ ไม่ว่าจะยุคใด สมัยใดก็จะบังเกิดขึ้น จากนั้นเอกภาพคือ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทางกิจกรรม ทางผลประโยชน์ ทางการศึกษาการประพฤติปฏิบัติก็จะบังเกิดขึ้นติดตามมา เหล่านี้เป็นเหตุ เป็นผลของกันและกัน แต่ในขณะเดียวกัน สิ่งที่ตั้งงามเหล่านี้เป็นผลรวมยอดซึ่งกันและกัน โดยการสร้างเหตุเฉพาะในที่นี้ ทรงแสดงว่าเป็นสาราณียธรรม คือ ธรรมะที่จะนำใจของบุคคลให้ระลึกรู้ถึงกันผูกพันเชื่อมโยงบุคคลไว้ด้วยน้ำใจ ประกอบด้วย 6 ประการ คือ(พระราชธรรมนิเทศ (ระแบบ วิฑูรยาโณ), 2536)

1. เมตตาการุณยธรรม จะทำอะไรก็ให้ทำด้วยเมตตา ได้แก่ การแสดงความมีน้ำใจช่วยเหลือ ขวณช่วยในกิจการงานต่าง ๆ ที่ควรของเพื่อนภิกษุสามเณรของเพื่อนอุบาสกอุบาสิกาทั้งหลาย ไม่ว่าจะ เป็นต่อหน้าหรือลับหลังก็ตาม

2. เมตตาวิจิตรธรรม จะพูดอะไรก็ประกอบด้วยเมตตา ได้แก่ การพูดวาจาที่เป็นคำ สัตย์คำจริง คำสมานสามัคคี กระชับสามัคคี พูดแต่คำไพเราะอ่อนหวาน และคำที่มีประโยชน์นั้น เป็นคำที่มีพื้นฐานมาจากเมตตาต่อคนที่ตนพูดด้วยและคนที่พูดถึง พูดต่อหน้าอย่างไร ลับหลังก็ต้องพูดอย่างนั้นลับหลังอย่างไรต่อหน้าก็พูดอย่างนั้น

3. เมตตาตามโนกรรม จะคิดอะไรก็คิดกันด้วยเมตตา ได้แก่ การตั้งความรู้สึกในคน และสัตว์ทั้งหลายว่าชีวิตแต่ละชีวิตไม่ต้องการความทุกข์ แต่ต้องการความสุขอันใด เพราะฉะนั้น ขอให้บุคคลนั้นๆ ดำรงชีวิตอยู่ด้วยความไม่มีเวร ไม่มีภัย ไม่เบียดเบียนกัน ไม่ประทุษร้ายกัน

4. แบ่งปันลาภที่ตนได้มาในทางที่ชอบธรรมให้แก่เพื่อนภิกษุสามเณร ไม่หวังไว้ บริโภคเฉพาะเพียงผู้เดียว คือ หลักการอยู่ร่วมกันของพระภิกษุสามเณรนั้นต้องเลี้ยงชีพด้วยลำแข้ง ของตัวเองเที่ยวภิกษาจรบิณฑบาตอาหารจากชาวบ้านผู้มีจิตศรัทธา เป็นการได้อาหารมาในทางที่ ชอบธรรม แต่ว่าการได้ปัจจัย 4 นั้น คนเรามีวาสนาบาปมีไม่เหมือนกัน บางคนได้มากจนเหลือกิน เหลือใช้บางคนได้น้อยจนไม่ค่อยพอกินพอใช้ เพราะฉะนั้นคนที่ได้ลาภผลมาในทางที่ชอบมากจึงต้อง แสดงออกซึ่งทางกายกรรม ทางวจีกรรมที่สะท้อนมาจากใจด้วยการเอื้อเพื่อแบ่งปันเป็นการ สงเคราะห์ อนุเคราะห์เฉลี่ยความสุขให้แก่กันและกัน

5. รักษาศีลบริสุทธิ์เสมอกันกับเพื่อนภิกษุสามเณรอื่นๆ ไม่ทำตนให้เป็นที่ยังเกียจของ ผู้อื่น คือ การอยู่ร่วมกันของพระภิกษุสามเณรนั้น ค่อนข้างจะอาภรรพ์ แม้จะเียงไปข้าง จะเอนไปข้างแต่ ถ้าไม่มีปัญหาเรื่องการประพฤติปฏิบัติแล้ว ย่อมเป็นที่ยอมรับนับถือของผู้ที่เกี่ยวข้องกัน แม้จะเป็นเพื่อน รักร่วมใจกัน ถ้าคนหนึ่งละเมิดศีลที่พระพุทธเจ้าได้ทรงบัญญัติไว้จะกลายเป็นที่ยังเกียจ ดูหมิ่นของเพื่อน ภิกษุสามเณรด้วยกัน การอยู่ร่วมกันโดยปกติสุขที่ประสงค์จะเกิดขึ้นไม่ได้ ดังนั้นจึงต้องพยายามปฏิบัติ

ตนให้ถูกต้องตรงตามหลักของศีลที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้โดยให้มองว่าข้อนี้พระพุทธเจ้าได้ทรงบัญญัติไว้อย่างไร ใครปฏิบัติถูกต้องตรงหลักที่พระพุทธเจ้าบัญญัติไว้ก็ปฏิบัติไปตามเขา ทำให้เกิดเป็นความเรียบร้อยสวยงามขึ้นที่พระพุทธเจ้าทรงเรียกว่า สังฆโมกข์ คือ หมู่คณะทั้งดงาม

6. มีความเห็นร่วมกันกับเพื่อนภิกษุสามเณรอื่น ๆ ไม่วิวาทกับใครๆ เพราะมีความเห็นผิดกัน เรื่องของความเห็นนั้นในฐานะของภิกษุในพระพุทธศาสนา ถ้าเป็นความเห็นเกี่ยวกับวินัย ก็ต้องเอาวินัยเป็นมาตรการกำหนดตัดสินว่า ความเห็นของใครถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับธรรมะก็ตรวจสอบเทียบเคียง ตรวจสอบทานหลักธรรมะว่า ข้อนี้พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้อย่างไรแล้วก็หาจุดกลางทางความคิดมาพบกันที่นี่ แต่บางอย่างเป็นเรื่องของกิจการงานหรือแม้แต่เรื่องความเห็นทั่วไป อาจจะมีการขัดแย้งในหลักการและวิธีการบางอย่าง แต่ว่าสามารถประสพผลเช่นเดียวกันได้ก็ต้องประนีประนอมกัน ไม่ก่อสารทละและวิวาท เพราะเหตุว่าความเห็นขัดแย้งกันวันไว้แต่บุคคลนั้นมีความเห็นขัดแย้งกับพระธรรมวินัย ซึ่งภิกษุสามเณรรู้ห้วงใยในพระพุทธศาสนาจะต้องถือเป็นภาระหน้าที่ที่จะขัดปรับวาทเหล่านั้น ให้ยุติลงด้วยความเรียบร้อย

สรุปได้ว่า หลักสารณียธรรม 6 เป็นหลักธรรมในพุทธศาสนา ที่มีการกล่าวถึง การช่วยเหลือกิจธุระของผู้ร่วมคณะด้วยความเต็มใจ แสดงกิริยาอาการสุภาพ เคารพนับถือกัน ช่วยบอกแจ้งสิ่งที่ประโยชน์สั่งสอน แนะนำตักเตือนด้วยความหวังดีกล่าววาจาสุภาพ แสดงความเคารพนับถือกัน ทั้งต่อหน้าละลับหลัง และเป็นคุณธรรมที่ทำให้รู้จักการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันและกัน ทำให้เข้าใจคนอื่นมากขึ้น ซึ่งเป็นแนวทางที่ดีในการอยู่ร่วมกันด้วยความสามัคคี สถานศึกษาควรนำมาปฏิบัติ เพื่อทำให้เกิดผลดีแก่เพื่อนร่วมงานและการบริหารงานในสถานศึกษาต่อไป

แนวคิดความปรองดองสมานฉันท์ ความหมายของการปรองดองสมานฉันท์ อาจมองได้ในแง่มุมเชิงทฤษฎีและแนวทางการปฏิบัติโดยในแง่มุมเชิงทฤษฎีนั้น การปรองดองได้แก่กระบวนการต่าง ๆ ที่ป้องกันแก้ไขไม่ให้ความขัดแย้งเกิดขึ้นมาใหม่อีกครั้ง โดยการสร้างสันติภาพ ด้วยการหยุดใช้ความรุนแรงเพื่อยับยั้งความหวาดกลัว การสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจ และหลักการเอาใจเขามาใส่ใจเรา หยุดยั้งวงจรความรุนแรง และสร้างสถาบันที่เป็นประชาธิปไตยให้กลับคืนมาอีกครั้งหนึ่ง แต่ในส่วนของแนวทางการปฏิบัตินั้นเป็นที่ยอมรับว่าอาจไม่ง่ายนักที่จะสามารถทำตามแนวคิดเชิงทฤษฎีของการปรองดอง เนื่องจากการปรองดองไม่ใช่การกระทำที่จะสามารถแยกออกจากสังคมที่มีปัญหาความ ขัดแย้งและความหวาดกลัวอย่างรุนแรงออกไปได้ การปรองดองไม่ใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่เป็นกระบวนการที่ยากลำบาก ยาวนาน คาดเคาไม่ได้และเกี่ยวข้องกับการวางแผน ขั้นตอนและวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลาย และต้องมีการกระทำอย่างต่อเนื่อง เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ เช่น การมีสันติธรรมแทนที่จะแก้แค้นการจัดการความทรงจำร่วมกันและสร้างการอธิบายจากมุมมองต่าง ๆ ของคู่ขัดแย้งอย่างเท่าเทียมกันการสร้างความปรองดอง เป็นกระบวนการที่นำไปสู่การลดความเกลียดชังแตกแยกและสร้างความไว้วางใจเพื่อฟื้นคืนความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคนที่เคยขัดแย้งรุนแรง โดยผ่านการแสดงความรับผิดชอบต่อการกระทำในอดีต การยอมรับความจริงที่เกิดขึ้น การเมตตาให้อภัย ตลอดจนการมองภาพอนาคตของสังคมร่วมกัน(Abu-Nimer Reconciliation, 2001)

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการที่ให้ความหมายของกระบวนการสร้างความปรองดองในอีกแง่มุม คือ กระบวนการเยียวยาบาดแผลของทั้งผู้กระทำและผู้กระทำภายหลังจากเหตุการณ์ความรุนแรงและเป็นการ ยุติความสัมพันธ์ด้านลบต่อกัน ไม่นำไปสู่ความเป็นศัตรู ในหลักการแล้วบุคคลที่สามเท่านั้นที่สามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำและผู้กระทำได้ ทั้งนี้ ผู้กระทำสามารถให้อภัยหรือเรียกร้องให้ผู้กระทำผิดชดใช้ ได้รับการลงโทษ หรือแม้แต่การล้างแค้น สำหรับผู้กระทำผิดอาจจะยอมรับผิดหรือถูกลงโทษจากผู้กระทำก็เป็นไปได้(Galtung, Johan, 1998)

การปรองดอง (Reconciliation) หมายถึง การจัดการความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมที่เคยแตกแยก ต่อสู้และปะทะกัน ทั้งในระดับความคิดและในระดับการใช้ความรุนแรงทางกายภาพ ในการตกลงเพื่อเข้าสู่การเจรจาสันติภาพ (peace talk) ระหว่างกลุ่มต่าง ๆ โดยไม่ใช้ความรุนแรง และทำการสร้างองค์กรหรือสถาบันที่เป็นประชาธิปไตยในการเข้ามาช่วยปรองดองและต่อรองอำนาจระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ในที่นี้อาจจะรวมถึงการใช้มาตรการออกกฎหมายนิรโทษกรรม เพื่อเป็นเครื่องมือเยียวยาความเสียหายโดยเริ่มจากการแสวงหาความจริงในอดีต สาเหตุความไม่เป็นธรรมในสังคมการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเดือดร้อนจากความขัดแย้ง การแสวงหาข้อเท็จจริงของความคิดแต่ไม่หาคนผิด และการจัดสรรอำนาจใหม่ระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมให้สามารถอยู่ร่วมกันได้แต่ควรระวังด้วยว่า การใช้กฎหมายนิรโทษกรรมแต่เพียงอย่างเดียว ไม่สามารถนำไปสู่การปรองดองอย่างแท้จริงได้ การปรองดองจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อต้นตอของความขัดแย้งในสังคมได้รับการแก้ไขการจะเริ่มแก้ไขได้ก็โดยการพิสูจน์ทราบ บันทึกและชี้แจงข้อเท็จจริงในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพราะสังคมมีสิทธิในการเข้าถึงความจริง การรับทราบความจริงจึงจะนำไปสู่ความเข้าใจ การให้อภัย และเมื่อนั้นการปรองดองจึงจะเกิดขึ้นได้(Murphy, 2010)

ความปรองดอง (Harmony) หรืออาจจะตีความหมายของคำนี้ว่า “ประสมกลมเกลียว เป็นหนึ่งเดียวของกลุ่มคนต่าง ๆ ในสังคม ซึ่งคำนี้มีนัยที่สะท้อนทั้งในมิติภายในและภายนอกถึง กระบวนการที่จะทำให้กลุ่มผลประโยชน์เกิดความรู้สึกที่จะเป็นหนึ่งเดียวกันกลุ่มอื่นๆ ได้นั้นมักจะ ต้องพึ่งพาตัวแปรภายนอกเช่นเดียวกัน ซึ่งประเด็นนี้ผู้เขียนมองว่ามีความลึกซึ้งมากกว่าคำว่าความ สมานฉันท์ของกลุ่มคนหรือกลุ่มผลประโยชน์ แต่การจะได้มาซึ่งความปรองดองนั้นไม่สามารถสร้าง ด้วยวัตถุหรือการขยายพื้นที่ของผลประโยชน์และความต้องการให้เพิ่มมากขึ้นเพื่อสนองความอยาก ของคนในสังคมหรือองค์กรเท่านั้น เพราะในความเป็นจริงแล้ว ทรัพยากรมีจำกัดแต่ความต้องการ ของมนุษย์มีไม่จำกัด หากสถานการณ์เป็นเช่นนี้ อาจจะมีคำถามที่เรจะต้องขยายพื้นที่ของ ความอยากให้เพิ่มมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การที่เราจะขยายพื้นที่ความอยากให้แก่กลุ่มคนต่าง ๆ ในสังคม อย่างไม่มีที่สิ้นสุดนั้น หากจะมองอีกนัยหนึ่งอาจจะกลายเป็นแรงกระตุ้นความอยากให้เพิ่มสูงขึ้น โดยที่ สังคมไม่ได้ใส่ใจต่ออันตรายที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินการในลักษณะดังกล่าว(สุภาวดี บุญมี, 2564)

สรุปได้ว่า ความปรองดองสมานฉันท์ หมายถึง การกำหนดข้อตกลงร่วมกันปฏิบัติเพื่อให้ เกิดความสามัคคีในหมู่คณะหรือในชุมชน เพื่อในคนในชุมชนเกิดความรัก ความสมัครสมานสามัคคี ความประณีตประนอม การยืดหยุ่น การปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำเสนอขั้นตอนการดำเนินการวิจัยมีกระบวนการวิจัยและขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) ตามลักษณะการศึกษารวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยการแจกแบบสอบถาม (Survey Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ศึกษาเอกสารข้อมูลทุติยภูมิ โดยการศึกษานวนคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary survey) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

การวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เป็นผู้มีความเกี่ยวข้องกับการวิจัยได้แก่ 1) นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 2 รูป 2) ตัวแทนด้านการเมืองท้องถิ่น จำนวน 2 คน 3) นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 3 คน 4) ตัวแทนด้านการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 2 คน รวมจำนวน 9 รูปหรือคน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ (Interviews Form) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) มี 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาล ได้แก่ 1. หลักความถูกต้อง 2. หลักความเหมาะสม 3. หลักความบริสุทธิ์

4. หลักความยุติธรรม 5. หลักพรหมวิหารธรรม 6. หลักความเสียสละ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับหลักพุทธธรรมส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาล ได้แก่ หลักสารานิยธรรม 6 ประการด้วย 1. กายกรรม (การทำความดีมีน้ำใจช่วยเหลือกัน) 2. วจีกรรม (การพูดดีต่อกันให้เกิดความสามัคคี) 3. มโนกรรม (การคิดดีเสียสละ) 4. สาธารณโภคี (การจัดสรรผลประโยชน์ต่อส่วนรวม) 5. สีลสามัญญตา (ไม่เบียดเบียนผู้อื่นเป็นแบบอย่างที่ดี) 6. ทิฐุสามัญญตา (รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น)

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ขออนุญาตจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์

2) ทำการนัดวัน เวลา และสถานที่กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อสัมภาษณ์ ตามที่กำหนดไว้

3) ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดนัดไว้จนครบทุกประเด็น โดยขออนุญาตใช้วิธีการจดบันทึกและการบันทึกเสียงประกอบการสัมภาษณ์

4) นำข้อมูลดิบที่ได้มารวบรวมเพื่อวิเคราะห์โดยวิธีการที่เหมาะสมและนำเสนอต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยวิธีการดังนี้

- 1) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเสียงและบันทึกเป็นข้อความ
- 2) นำข้อความจากการสัมภาษณ์และการจดบันทึกมาจำแนกเป็นประเด็นและเรียบเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
- 3) วิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)
- 4) สังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอต่อไป

7.3 การวิจัยเชิงปริมาณ

7.3.1 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่มาติดต่อขอรับบริการ จากสำนักงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาวจำนวน จำนวน367คน

7.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบสอบถาม

ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยการสร้างแบบสอบถามตามกรอบปัจจัยที่กำหนด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนโดยมีลักษณะ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักพุทธธรรมส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาล ได้แก่ หลักสาราณียธรรม 6 ประกอบด้วย 1. กายกรรม (การทำดีกันมีน้ำใจช่วยเหลือกัน) 2. วาจากรรม (การพูดดีต่อกันให้เกิดความสามัคคี) 3. มโนกรรม (การคิดดีเสียสละ) 4. สาธารณโภคี (การจัดสรรผลประโยชน์ต่อส่วนรวม) 5. สีลสามัญญตา (ไม่เบียดเบียนผู้อื่นเป็นแบบอย่างที่ดี) 6. ทิฐุสามัญญตา (รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น) ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาล ได้แก่ 1. หลักความถูกต้อง 2. หลักความเหมาะสม 3. หลักความบริสุทธิ์ 4. หลักความยุติธรรม 5. หลักพรหมวิหารธรรม 6. หลักความเสียสละซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

7.2.3การหาคุณภาพเครื่องมือ

1) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

2) หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอประธาน และกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน 5 ท่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยก่อนนำไปใช้เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์หรือหาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence)

3) หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้(Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.90

4) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้แจกกลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยต่อไป

7.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมาถึงผู้บริหารเทศบาลตำบลลาดบัวขาว จังหวัดนครราชสีมา 2) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง คือประชาชนในเขตเทศบาลตำบลลาดบัวขาว จังหวัดนครราชสีมาซึ่งในการแจกแบบสอบถามผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ดังนี้

2) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนาสถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3) สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลสถิติที่ใช้คือการทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.)

7. สรุปผลการวิจัย

8.1 ระดับความคิดเห็นต่อการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.29$, S.D.=0.64) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการหยุดใช้ความรุนแรงเพื่อหยุดยั้งความหวาดกลัว ($\bar{x}=4.33$, S.D.=0.68) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านหลักการเอาใจเขามาใส่ใจเรา ($\bar{x}=4.30$, S.D.= 0.68) และด้านการสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจ ($\bar{x}=4.25$, S.D.= 0.68) อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

8.2 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความคิดเห็นต่อการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยประชาชนที่มีอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความคิดเห็นต่อการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว จังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

8.3 ประยุกต์หลักสารานุกรมธรรมในการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมาตามหลักสารานุกรมด้านเมตตาทายกรรม ตั้งใจปฏิบัติงานตามหน้าที่ เมื่อเกิดความบกพร่องในหน้าที่การงานก็พร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ทันทั่วทั้งที่ทำงานรับใช้ประชาชนอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ร่วมสุขร่วมทุกข์ร่วมรับรู้คิดวิเคราะห์แก้ปัญหา เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกัน ด้านเมตตาวชิกรรม พุทเพื่อชักนำให้ประชาชนเกิดความสามัคคีปรองดองและเกิดความรักความเห็นใจกันและกัน กล่าววจาสุภาพอ่อนหวาน ด้านเมตตามโนกรรม ระลึกอยู่เสมอว่าตนเองมีหน้าที่อะไร มีความรับผิดชอบต่อประชาชนอย่างไร และมุ่งมั่นต่อหน้าที่การงานนั้นๆ ด้วยความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เสมอ ควรเสียสละส่วนตนเพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม ด้านสาธารณโกศ ต้องจัดสรรแบ่งปันประโยชน์ต่างๆ ที่ชุมชนสมควรได้ให้เสมอภาคเท่าเทียมกัน คำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก ด้านศีลสามัญญตา ประพฤติตนให้ดีงาม มีระเบียบวินัยอยู่ในระเบียบของส่วนรวมกระทำตัวเป็นที่รักนับถือของชุมชน ไม่ทำตนให้เป็นที่ยังเกียจหรือเสื่อมเสียต่อหน่วยงาน การที่จะให้องค์กรนั้นมีศีลธรรมหรือปฏิบัติให้อยู่ในกฎระเบียบ ข้อบังคับนั้น ด้านทัญญูสามัญญตา เคารพความคิดเห็นของกันและกัน รับฟังปัญหาคำแนะนำต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาตนเอง และองค์กรอยู่เสมอควรจัดกล่อ่ง หรือผู้รับความคิดเห็นให้ประชาชนได้แจ้งข้อคิดเห็นในที่สาธารณะและสะดวกต่อการใช้บริการ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหา ความต้องการในท้องถิ่น แสดงความคิดเห็น วิจารณ์การทำงาน การร้องทุกข์เรื่องราวต่างๆ ได้และยึดหลักประชาธิปไตยเป็นหลักโดยการใช้เสียงส่วนมากในการตัดสินใจ

การอภิปรายผล

1. ระดับความคิดเห็นต่อการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการหยุดใช้ความรุนแรงเพื่อหยุดยั้งความหวาดกลัว อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านหลักการเอาใจเขามาใส่ใจเราและด้านการสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารณรัตน์ เลิศไพบรูด(2554) ได้วิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชน ต่อการบริการสาธารณะ ตามหลักสราณียธรรมขององค์การบริหารตำบลหนองกรดจังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริการ สาธารณะตามหลักสราณียธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกรด จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความคิดเห็นต่อการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยประชาชนที่มีอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความคิดเห็นต่อการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว จังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3. ประยุกต์หลักสราณียธรรมในการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมาตามหลักสราณียธรรมด้านเมตตาการุณยธรรม ตั้งใจปฏิบัติงานตามหน้าที่ เมื่อเกิดความบกพร่องในหน้าที่การงานก็พร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ทันทีทำงานรับใช้ประชาชนอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ร่วมสุขร่วมทุกข์ร่วมรับรู้คดีวิเคราะห์แก้ปัญหา เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกัน ด้านเมตตาวัจจกรรม พูดเพื่อชักนำให้ประชาชนเกิดความสามัคคีปรองดองและเกิดความรักความเห็นใจกันและกัน กล่าววจาสุภาพอ่อนหวาน ด้านเมตตาโมหกรรม ระลึกละเมตตาตนเองมีหน้าที่อะไร มีความรับผิดชอบต่อประชาชนอย่างไร และมุ่งมั่นต่อหน้าที่การงานนั้นๆ ด้วยความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เสมอ ควรเสียสละสุขส่วนตนเพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม ด้านสราณโภคิ ต้องจัดสรรแบ่งปันประโยชน์ต่างๆ ที่ชุมชนสมควรได้ให้เสมอภาคเท่าเทียมกัน คำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก ด้านสราณัญญตาประพฤติตนให้ดีงาม มีระเบียบวินัยอยู่ในระเบียบของส่วนรวมกระทำตัวเป็นที่รักนับถือของชุมชนไม่ทำตนให้เป็นที่ยังเกียจหรือเสื่อมเสียต่อหน่วยงาน การที่จะให้องค์กรนั้นมีศีลธรรมหรือปฏิบัติให้อยู่ในกฎระเบียบ ข้อบังคับนั้น ด้านทิวฐิสามัญญตา เคารพความคิดเห็นของกันและกัน รับฟังปัญหาคำแนะนำต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาตนเอง และองค์กรอยู่เสมอควรจัดกล่อ หรือรับรู้ความคิดเห็นให้ประชาชนได้แจ้งข้อคิดเห็นในที่สาธารณะและสะดวกต่อการใช้บริการ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหา ความต้องการในท้องถิ่น แสดงความคิดเห็น วิचारณ์การ

ทำงาน การร้องทุกข์เรื่องราวต่างๆ ได้และยึดหลักประชาธิปไตยเป็นหลักโดยการใช้เสียงส่วนมากในการตัดสินใจซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรัส ปันธิ(2557)ได้วิจัยเรื่อง “วิเคราะห์การประยุกต์หลักสารานุกรมในการบริหารงานบุคคลมหาวิทยาลัยเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคนทั้งนั้น เริ่มตั้งแต่การสรรหาบุคคลเข้าสู่องค์กรจนกระทั่งพ้นจากองค์กรไป ซึ่งการบริหารงานยึดหลักระบบราชการ โดยอาศัยกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ มาเป็นพื้นฐานในการบริหารงานบุคคล นอกจากนั้นยังเอาระบบคุณธรรม จริยธรรม และการบริหารแบบธรรมาภิบาลมาเป็นฐานในการดำเนินงาน ยังได้ยึดหลักแห่งสัจธรรม ตามปณิธานและอาชีพประจำมหาวิทยาลัย ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อจะสร้างบุคลากรทุกฝ่ายให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ อยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นสุข มีความรักความเมตตา ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความสามัคคีในหมู่คณะ มีการเรียนรู้ ฝึกฝนตนเองจนสามารถเป็นที่ยอมรับเคารพนับถือเป็นผู้ที่สามารถครองตนครองคน และครองงานได้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสารานุกรม 6 ประการของพระพุทธศาสนาก็คือ เป็นการแสดงความรัก ความเมตตาต่อกัน สนับสนุนช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ให้คำแนะนำชี้แนะในสิ่งที่ดีงาม มีความหวังดี ประรณาดูแลต่อกัน ให้ความอนุเคราะห์หรือช่วยเหลือแบ่งปันกันยึดมั่นอยู่ในศีลธรรมอันดีตามกฎหมาย แบบแผน วัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม ตลอดจนการมีความคิดเห็นที่เกื้อกูลกัน เป็นไปในทำนองเดียวกัน เมื่อมีข้อสงสัย หรือความไม่ชัดเจนก็นำมาปรึกษาหารือกันตลอดเวลา โดยหลักสารานุกรม 6 ประการนั้น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

8. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ควรพัฒนาปรับปรุงการนำนโยบายมาปฏิบัติให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ตรงจุดตรงประเด็น รวมเพื่อเป็นการทบทวนประเมินผลการเพื่อส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลมีความเหมาะสมบริบทพื้นที่ต่อไป

2) ควรกำหนดนโยบายส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารงานเทศบาลอื่น ๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการสร้างความปลอดภัยสมานฉันท์ เฉพาะเจาะจงพื้นที่การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบของจังหวัดนั้นๆ ให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2) ควรศึกษาวิเคราะห์การสร้างความปลอดภัยสมานฉันท์ที่เน้นหลักธรรมหรือคุณธรรมอื่นๆ ที่สอดคล้อง

9. เอกสารอ้างอิง

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม.แนวทางการดำเนินงานการสร้างความปลอดภัยสมานฉันท์ของคนในชาติด้วยมิติศาสนา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, 2557.

- จรัส ปันธิ. “วิเคราะห์การประยุกต์หลักสราณียธรรมในการบริหารงานบุคคล
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสนศึกษา.
บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2547.
- ทองหล่อ วงษ์ธรรมา.ปรัชญา 201 พุทธศาสตร์.กรุงเทพมหานคร : โอ เอส.พรินติ้ง เฮ้าส์, 2538.
- เทศบาลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา.แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ, 2561-2565.
นครราชสีมา : ดีเสมอ, 2560.
- พระราชธรรมนิเทศ ระเบียบ จิตตญาณ.ธรรมะสำหรับประชาชน.กรุงเทพมหานคร : บริษัทคลังวิชา
จำกัด, 2536.
- สถาบันพระปกเกล้า. “การสร้างความปลอดภัยแห่งชาติ”.รายงานการวิจัย.กรุงเทพมหานคร :
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการสร้างความปลอดภัยแห่งชาติสภา
ผู้แทนราษฎร, 2555.
- สุภาวดี บุญมี.สันติภาพ สันติวิธี สมานฉันท์และวิถีแห่งความปลอดภัย. [ออนไลน์].แหล่งข้อมูล :
<http://www.southinsider.com/main/content.php?page=sub&category=1925>.
[21 ธันวาคม 2564].
- อาภรณ์รัตน์ เลิศไพบรอต. “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการสาธารณะตามหลัก
สราณียธรรม จังหวัดนครสวรรค์”.วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐ
ประศาสนศาสตร์.บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2554.
- Abu-Nimer Reconciliation.Justice and Coexistence : Theory and Practice.
Lanham.MD : Lexington Books. 2001.
- Galtung. Johan.Peace by Peaceful Means : Peace and Conflict. Development and
Civilization. London : Sage Publications. 1998.
- Murphy.C. A Moral Theory of Political Reconciliation.Cambridge : Cambridge
University Press. 2010.